

Hnutí Duha

Radka Jarušková, Magdalena Rybníčková

Hnutí Duha je jedna z nejmóraznějších českých environmentálních neziskových organizací. Mezi její známá témata patří například blokáda jaderné elektrárny Temelín, podpora ekologického zemědělství, vlčí a rysí hlídky. Pozornost médií tato organizace poutá především svými přímými akcemi.

V této seminární práci se o poslání Hnutí Duha a její organizační struktúře zmíním jen krátce, protože toto téma před dvěma lety dobře zpracovala Šárka Špačková a účastníci kursu se mohou podívat do její práce. Více se rozepíšu o akcích Hnutí Duha v roce 2006, o jejím rozpočtu a o kritických názorech na její práci, otištěných v médiích.

Poslání

Hnutí Duha založili v létě roku 1989 Jakub Patočka a Jan Beránek. Chtěli tehdy doplnit environmentální sektor o přímé akce, které by přitáhly pozornost médií. To ale k vyřešení problému nestačilo, proto později začali organizovat dlouhodobé kampaně zaměřené na určitá témata – zpočátku především energetická. Postupem času se činnost organizace rozšířila o další metody a dnes sahá od přímých akcí a ovlivňování politiků až po organizaci dobrovolnických brigád a vydávání osvětových letáků pro veřejnost.

Podle Stanov je hlavním posláním organizace ochrana přírody a krajiny. Dalšími cíli jsou ochrana životního prostředí, včetně ochrany zdraví a kvality života, ochrana spotřebitele, ochrana kulturních hodnot a rozvoj demokracie a otevřené občanské společnosti. V praxi se činnost Hnutí Duha dělí na jednotlivá environmentální témata, kterým se věnují konkrétní lidé, placení zaměstnanci i dobrovolníci. Mezi hlavní zájmové oblasti patří obnovitelné zdroje energie, ekologické zemědělství, ochrana velkých šelem, těžba uhlí, odpady a lesnictví.

Hnutí Duha vydává dvouměsíčník Sedmá generace.

Akce v roce 2006

Kampaň za změnu zákona o lesích

Hnutí Duha prosazovalo změnu zákona o lesích, která by omezila holoseče, zmenšila podíl smrku v lesích a zavedla povinnost nechávat určité množství stromů v lese zetlít.

Soutěž Strihněte si BIO

Účastníci měli za úkol nasbírat dvacet vystřižených obrázků s logem BIO. Výherce určilo losování na zářijovém vyhlášení, uspořádaném v Brně. Hnutí Duha dále v dubnu uspořádalo osvětový stánek na podporu biopotravin, v jehož rámci putovala z města do města čtyřmetrová nafukovací kráva.

Petice za záchranu Bělověžského pralesa

Hnutí Duha a Greenpeace předali 3. března zástupcům polského velvyslanectví dopis, ve kterém požadovaly záchranu Bělověžského pralesa, ohroženého komerční těžbou dřeva a urbanizací.

Předvolební kampaň za nádraží v centru Brna

Hnutí Duha se jako člen seskupení Koalice za nádraží v centru účastnilo kampaně před komunálními volbami, ve které poukazovalo na to, jak se která politická strana staví k odsunu brněnského nádraží. Brigádníci rozdávali letáky kolemjdoucím.

Petice Lepší recyklační služby pro Brno

Hnutí Duha v Brně zorganizovalo petici, ve které požadovalo více kontejnerů a možnost třídít plasty a bioodpad.

Kromě toho Hnutí Duha vedlo kampaně za větrné elektrárny, proti klimatickým změnám a za větší množství cyklostezek. Dobrovolníci se v terénu účastnili vlčích a rysích hlídek v Beskydech a na Šumavě.

Rozpočet v roce 2005

Náklady:

Spotřeba materiálu – 486 000 Kč
Nákup zboží k prodeji – 205 000 Kč
Cestovné – 471 000 Kč
Ostatní služby – 3 481 000 Kč
Mzdové náklady – 3 759 000 Kč
Zdravotní a sociální pojištění – 1 238 000 Kč
Ostatní náklady – 260 000 Kč
Odpisy – 87 000 Kč
Podíl jiných organizací na grantech a jiné příspěvky – 807 000 Kč
Celkem – 10 794 000 Kč

Příjmy:

Pomoc přispěvatelů, dary – 1 500 000 Kč
Granty – 3 607 000 Kč
Tržby za vlastní výrobky – 303 000 Kč
Tržby za prodané zboží – 344 000 Kč
Podnájem a podobné služby – 1 468 000 Kč
Ostatní výnosy – 49 000 Kč
Převod výnosů příštích období z roku 2004 – 3 400 000 Kč
Celkem – 10 671 000 Kč

Kritické ohlasy v médiích

Propojení Hnutí Duha a Strany zelených

Personální propojení Hnutí Duha a Strany zelených kritizuje článek Ivana Breziny, který vyšel v Britských listech dne 4.8.2004. Jednalo se o reakci na článek Vojtěcha Koteckého, programového ředitele Hnutí Duha.

Brezina v článku napadá proklamovanou apolitičnost Hnutí Duha, a to zejména proto, že někteří její aktivisté jsou aktivní ve Straně zelených, a to včetně samotného Koteckého. Proto

podle něj není nezávislý například předvolební průzkum na jaře 2002, ve kterém Hnutí Duha hodnotila hlasování poslanců o zákonech s environmentálními tématy. Vítězně z tohoto průzkumu vyšla právě Strana zelených.

Brezina dále upozorňuje na spolupráci Patočky a Beránka s tehdejší Čtyřkoalicí a na to, že některá místa na ministerstvu životního prostředí po volbách v roce 2002 obsadili lidé, kteří dříve pracovali v Hnutí Duha.

Neprůhledné zákulisní vztahy

Článek Pavla Pečínky, publikovaný dne 14.7.2005 v Britských listech, kritizuje bývalého předsedu Hnutí Duha Jana Patočku. Nařkne ho z nereálného pohledu na věc a z neschopnosti jednat tváří v tvář.

Pečínka v článku zveřejňuje dopis, který mu od Patočky přišel. Patočka v něm vysvětluje okolnosti vzniku Karasovy duhové nadace, jejíž prostředky chce nyní použít pro krytí nákladů na vydávání Literárních novin. Podle sebe má na rozhodnutí o jejich využití morální právo, protože je spolu s Janem Beránkem vysoudil od ČEZ, a.s., a získal z prostředků na kampaň na referendum. V dopise dále Patočka kritizuje chování a postoje některých představitelů Hnutí Duha, kteří se postavili za Martina Bursíka v boji o moc ve Straně zelených.

Snaha o skandály

Novinář Tomáš Feřtek kritizuje v letošním lednovém Reflexu Jaromíra Bláhu z Hnutí Duha za to, že zveřejnil zprávu, že lyžařka Kateřina Neumannová trénovala v národním parku Šumava, čímž rušila chráněného tetřeva. Jednalo se přitom o cvičení vedle silnice, kterou projíždělo několik ochránářských aut denně. Podle Feřteka je mnohem důležitější zabývat se vedením národního parku, zejména osobou jeho ředitele, a například také postojem bývalého ministra životního prostředí Libora Ambrozka k zónaci národního parku.

Otázky

Jsou přímé akce Hnutí Duha opravdu účinné, nevzbuzují v české veřejnosti spíše odpor a pocit, že aktivistům jde jenom o vlastní mediální zviditelnění? Nejsou některé kampaně příliš černobílé, například kampaň za větrné elektrárny, nehledící na krajinný ráz? Je Hnutí Duha opravdu nestranné a apolitické?

Příloha: Plné texty kritických článků

Britské listy, 4.8.2004

Neskutečné mlžení Vojtěcha Koteckého Duhoví lidé a pozadí Tmavozeleného puče

Ivan Brezina

Vojtěch Kotecký mně v reakci na můj článek o puči ve Straně Zelených s názvem "Zelení mloci útočí" nepravdivě obvinil z publikování "neuvěřitelných smyšlenek" o Hnutí Duha - v článku "Neuvěřitelné smyšlenky Ivana Breziny". Jeho neskutečné mlžení bych rád poopravil několika snadno doložitelnými fakty. Poznamenejme nejprve, že Kotecký je zaměstnancem Duhy - "občanská angažovanost" je pro něj tedy zdrojem příjmů. To není žádná snaha o dehonestaci protivníka, ale jen zdůraznění kontextu, ve kterém náš spor probíhá. Kotecký zkrátka hájí firmu, která ho živí, což je zcela pochopitelné.

Hned v úvodu svého textu mně Kotecký označuje za „muže, který nesnáší ekologické organizace“. Jak přišel na to, že moje odborná kritika NĚKTERÝCH kampaní NĚKTERÝCH ekologických organizací má emocionální rozměr? Nevíme. Jak uvidíme níže, podle stejné logiky lze Koteckého označit za „muže, který nesnáší ODS“. Mnohem zajímavějším problémem ale je, zda Duha vůbec je ekologickou organizací. Jistě, sama se za ni často označuje. V praxi se ale Duha někdy chová spíše jako politická lobby či PR agentura ^[1].

Duhoví lidé v pozadí Tmavozeleného puče

Kotecký se podle svých slov nehodlá míchat do diskuse o Straně Zelených (SZ), protože o ní „moc neví“ a jeho „nezávislé organizaci“ do vnitrostranických debat „beztak nic není“. Je to trapně průhledná hra na schovávanou, ve které se vznešený „občanský aktivista“ úzkostlivě snaží oddělit svou mateřskou firmu od „špinavého“ politického boje. Chápu to - důvěryhodnost Hnutí Duha totiž stojí a padá právě s nezávislostí na politice.

Realita? Předsedou SZ je bývalý šéf Duhy Jan Beránek, jejím šéfideologem a neúspěšným eurokandidátem SZ pak Beránkův předchůdce ve vedení Duhy Jakub Patočka. Není to žádná překvapivá informace. Mnohem méně už se ale ví, že jedním z tzv. Tmavozelených, kteří duu Beránek - Patočka pomáhali v SZ uchvátit moc, je současný šéf Duhy Martin Ander ^[2]. A loňského jarního sjezdu v Brně, kde k tomu došlo, se účastnil i sám Kotecký ^[3]. Co si pak myslet o jeho tvrzení, že „Hnutí Duha samozřejmě nehrálo ve Straně Zelených ani na sjezdu naprosto žádnou roli?“

Duha a parlamentní volby 2002

Koteckému se také nelíbila moje připomínka skandálního zapojení Duhy do předvolebního boje na jaře 2002. Prý jsem si to vymyslel - Duha údajně jen těsně před volbami hodnotila hlasování poslanců jednotlivých stran a všem „měřila rovným metrem“. Už z principu je to ale nesmysl. Onen metr totiž nebyl „rovný“ už proto, že o tom, co je a co není ekologické, rozhodovala sama Duha. Když například poslanci ODS hlasovali proti příliš vysokému podílu recyklace PET lahví, označila to Duha za „neekologické“ jen proto, že z

ideologických důvodů podporuje zavedení vratných lahví, které přírodě paradoxně škodí víc, než lahve nevratné ^[4]. A tak by se dalo pokračovat.

Doplňme politický kontext, bez něhož není zapojení Duhy do předvolebního boje pochopitelné. Na podzim 2001 Jakub Patočka a Jan Beránek (tehdy ještě šéf Duhy) podepsali s někdejší Čtyřkoalicí tzv. Brandýskou deklaraci. Politici v ní aktivistům slíbili tři a půl miliardy korun ^[5] a větší podíl na moci ^[6].

Po rozpadu Čtyřkoalice navrhla Hana Marvanová Beránka s Patočkou nominovat na uvolněná místa kandidátky. Některé nevládní organizace toto podivné propojování nevládního sektoru s politiky oprávněně kritizovaly ^[7]. Duha se zachovala přesně obráceně. Podle vlastní tiskové zprávy ^[8] rozjela „masívní předvolební kampaň“, do níž investovala půl milionu korun. Ústředním tématem byla snaha zdiskreditovat hlavní koaliční rivaly. V sérii informačních listů a novinových článků zaměstnanci Duhy s využitím překroucených argumentů vylíčili poslance ODS jako kazisvěty ^[9]. Pokud dnes Kotecký v Britských listech tvrdí, že Duha „samozřejmě nikdy nikde nevyzývala k podpoře ani hlasům proti některé konkrétní straně“, tak prostě lže jako malý kluk. Jeho lhaní je o to trapnější, že ho z něj usvědčují jeho vlastní články ^[10].

Předvolební útok na ODS doplnila Duha otevřenou podporou Koalice ^[11] - není divu, když za ni duhoví lídři Beránek a Patočka chtěli kandidovat. Duha chtěla dokonce vysílat i předvolební rozhlasové spoty, ty ale rádia odmítla s tím, že zákon zakazuje politickou reklamu.

A co se stalo po volbách? Nový koaliční ministr životního prostředí Libor Ambrozek Duze její pomoc nezapoměl. Svým tajemníkem obratem jmenoval aktivistu Duhy Daniela Vondrouše (který byl už před volbami jeho poradcem!), mluvčí MŽP se stala někdejší mluvčí Duhy Karolína Šůlová. Ambrozkovo ministerstvo také Duze dalo výrazně víc peněz, než Kužvartovo ^[12].

Politický lobbysmus si Duha neodpustila ani před letošními eurovolbami. Ve spolupráci se Zeleným kruhem vypracovala průzkum „ekologičnosti“ jednotlivých politických stran, jehož parametry ovšem určili sami aktivisté. Nepřekvapí, že v něm zcela propadla ODS a naopak zvítězila Strana Zelených ^[13].

Pod maskou „občanské společnosti“

Koteckého tvrzení o politicky „nezávislých“ zelených aktivistech je tedy jen snahou zakrýt skutečný stav věcí - úzké vazby Duhy na někdejší Čtyřkoalicí a na dnešní Stranu Zelených jsou více než zřejmé. Zbývá už jen otázka, proč vlastně Kotecký výše uvedená fakta tak zuřivě popírá.

Šéfredaktor Ekolistu Radek Svítivý před volbami 2002 správně varoval, že pro věrohodnost zelených organizací je jakékoli spojení s politickou stranou „smrtícím polibkem“. Duha si sice nejspíš toto riziko uvědomuje, ale lákadlo je příliš velké. Politického boje se proto účastní pokoutně a skrytě. Nehraje s odkrytými kartami, což opakovaně prokázala nejen ve vztahu k politikům, ale i v kampaních, které skončily násilím nebo hospodářskými škodami. Pokud Duha organizuje tzv. přímou akci, která by mohla potenciálně ohrozit její imidž, navléká masku „občanské společnosti“. Uvedme jen dva příklady.

V létě 1997 Duha pořádala protestní tábor u Temelína. Jeho vyvrcholením měla být „nenásilná“ blokáda elektrárny, při které už se ale aktivisté zbaběle schovali za ad hoc vytvořenou strukturu Občané proti Temelínu. S ničením cizího majetku a rvačkou s policií, ke kterým při blokádě došlo, tak Duha údajně neměla nic společného. Stejně tomu bylo i pro blokádu pralesa na Trojmezí v létě 1999, která podle soudního znalce Ivo Viceny způsobila patnáctimilionovou škodu a nevratné negativní změny ekosystému. „Byla to akce občanské veřejnosti,“ napsal mi Vojtěch Kotecký, ačkoli blokádu Trojmezí řídili aktivisté Duhy.

Kořeny nenávisti

Kde jsou kořeny neustálých útoků duhových aktivistů na občanské demokraty a opakovaných snah poškodit je ve volbách? Kromě ideologického sporu levicové vize sociálně-ekologické regulace s pravicovou vizí svobodné tržní ekonomiky může jít i o obyčejnou pomstychtivost. Na jaře 1995 ministr vnitra Klausovy vlády Duhu zařadil do tzv. seznamu extrémistů. Analytici to tehdy zdůvodnili policejními svodkami, podle nichž se členové a přívrženci Duhy několikrát podíleli na ideologicky motivovaném a organizovaném porušování zákona.

Kotecký se snaží v Britských listech zpochybňovat ekologické zásluhy ODS ^[14]. Píše: „Státní zelené investice začaly hned po nástupu první vlády ODS klesat. Rostly v letech 1990 - 92. V roce, kdy se Václav Klaus stal ministerským předsedou, činily 1,5 % hrubého domácího produktu. Když z tohoto křesla odcházel, už jen mírně překračovaly půl procenta českého HDP. ODS tedy prostředky, které mají voličům zajistit čistý vzduch a řeky, nezvyšovala, nýbrž škrtala.“

Chápu, že Hnutí Duha nemůže nenáviděné ODS přiznat hlavní zásluhu na odsíření českých elektráren a celkovém vyčištění země. Tento fakt totiž mimo jiné znovu zpochybňuje kampaň Duhy proti „kazisvětské“ ODS před parlamentními volbami 2002 i před letošními eurovolbami. Kotecký zřejmě počítá s tím, že se čtenář nepodívá do oficiální Zprávy o životním prostředí v ČR za rok 2000 ^[15]. V tabulce v oddíle Výdaje k ochraně životního prostředí je uvedeno, že v roce Klausova nástupu do úřadu premiéra (1992) šlo do životního prostředí 2,1 % HDP - Kotecký se tedy „seknul“ o 0,4 %. Podíl investic pak za vlády ODS plynule stoupal na 2,5 % v roce 1994. O pouhých 0,1 % klesl jen v letech 1996 a 1996, pak ale opět stoupl. V roce „sarajevského atentátu (1997) činil rekordních 2,5 % a definitivně klesl teprve po Klausově odchodu z vlády. To, co Kotecký v článku tvrdí, prostě není pravda.

POZNÁMKY:

^[1]: Viz například 1 357 000 Kč, které Duha v roce 1999 dostala na svůj boj proti Temelínu. Peníze, které pocházely od vlády Horního Rakouska (hlavního akcionáře konkurenčních elektrárenských podniků) se „vypraly“ se v Hornorakouské platformě proti jadernému nebezpečí.

^[2]: „Do Strany Zelených mj. vstoupili ekologové Martin Ander, Jan Beránek...“, píše se v tzv. Tmavozelené výzvě, která pronikla na veřejnost na podzim 2002. Ander je podepsán i pod dokumentem nazvaným „Prohlášení členů SZ“ z 5. března 2003, ve kterém Tmavozelení podpořili přesunutí sjezdu do Brna, kde je hlavní centrála Hnutí Duha.

^[3]: Koteckého účast na sjezdu SZ dokazuje jedna ze zveřejněných fotografií. Když jsem se ho loni na jaře zeptal, co tam jako zaměstnanec Duhy dělal, vymlouval se, že prý tam byl jen jako „pozorovatel“.

[4]: K tomuto závěru dospěla například studie vypracovaná pro Evropskou komisi či studie rakouského ministerstva životního prostředí. Vratné lahve jsou k životnímu prostředí méně přátelské proto, že se na rozdíl od nevratných lahví musejí z obchodů svážet zpět a složitě vymývat. Ekologickou likvidaci nevratných lahví lze mnohem efektivněji provést díky systému Zeleného bodu (v Česku ho provozuje firma EKO-KOM).

[5]: Sám Kotecký ve svém článku mluví o slibu Marvanové a Svobody dát signatářům 0,5 % ze státního rozpočtu - stačí vzít do ruky kalkulačku, aby člověk zjistil, že je to právě tři a půl miliardy korun.

[6]: Viz text Brandýské deklarace na adrese Institutu demokracie pro všechny.

[7]: Viz například kritika Ekologického právního servisu v Britských listech

[8]: Viz tisková zpráva „Hnutí Duha zahajuje masívní předvolební kampaň“ z 27. 5. 2002.

[9]: Kampaň odstartovala tehdejší tisková mluvčí Duhy Karolína Šůlová prohlášením, že „přírodě škodí hlavně ODS“ (LN 23. 2. 2002). Na své internetové stránce Duha zveřejnila výčet údajných „protiekoických“ aktivit poslanců ODS a jeden z jejích předvolebních informačních listů se jmenoval „ODS volí toxické látky, smog a skládky“. „Když ODS mluví o přírodě, hlemýždi se stahují do ulity, ježci se choulí do klubíčka a rostliny zavírají květy,“ napsal Jakub Patočka (MFD 27. 3. 2002), načež citoval analýzu Hnutí Duha. Jan Beránek v Lidovkách prohlásil, že ODS „systematicky a dlouhodobě likviduje životní prostředí v České republice.“

[10]: Jen namátkou citujme Koteckého článek z MFD 19. 3. 2002 „ODS: toxické látky, smog a skládky“ . „Poslanci ODS systematicky dávají přednost lobbistům a komerčním zájmům znečišťovatelů před zdravím a kvalitou života vlastních občanů... Toxické hlasování poslanců ODS nabízí skvělou příležitost, kterou by mohla využít především Koalice...“ Viz také tisková zpráva Duhy z 18. 3. 2002, pod kterou je Kotecký podepsán.

Že ODS dlouhodobě nesnáší prokázal Kotecký například článkem „Klausova zelená chyba“ (MFD 3. 8. 2002), ve kterém napsal, že ODS systematicky hlasuje proti ekologickým zákonům. Pokračoval článkem „Toxická šlehačka na dortu“ (MFD 4. 3. 2003), ve kterém napsal: „Zda bude Klausův nástup na Hrad znamenat pohromu pro české ekologické zákony, záleží asi hlavně na tom, jak blízky zůstane své straně. Jeho razantní vystupování motivují skutečné názory, nikoli jako v případě některých dalších prominentů ODS dobré vztahy s lobbisty špinavé části českého průmyslu... Pojme-li hradní kancelář jako oddělení poslaneckého klubu ODS včetně jeho lobbistických kontaktů (což nelze vyloučit), můžeme očekávat dost divoká veta.“

[11]: Tisková mluvčí Duhy Šůlová chválila Koalici jako „nejzelenější stranu“ v Respektu z 10. 6. 2002, Kotecký ji propagoval v tiskové zprávě z 15. 5. 2002. Zpráva je dostupná na internetu Hnutí Duha. „Nezbývá, než podpořit Koalici,“ napsal 11. 4. 2002 v časopise Ekolist aktivista Duhy Daniel Vondrouš.

[12]: V grantovém řízení 2003 Duha od Ambrozkova ministerstva dostala 630 tisíc Kč. Kužvart jí v roce 2002 nedal nic, v roce 2000 jen 380 tisíc Kč .

[13]: Rozsáhlý článek s výsledky průzkumu zveřejnily Literární noviny (7. 6. 2004), redigované eurokandidátem ZS Jakubem Patočkou - proč by někdejší lídr Duhy před volbami nepochválil sám sebe? Průzkum vyšel i v časopise Hnutí Duha Sedmá generace a Duha jej zveřejnila ve formě tiskové zprávy.

[14]: Pro pořádek připomínám, že s touto ani s jinou politickou stranou nemám nic společného.

[15]: ENV.CZ

Převzato z: <http://www.blisty.cz/art/19159.html>

Britské listy, 14.7.2005

Zelení ze Země a zelení z Marsu

Pavel Pečínka

Obvyklá cesta nějakého dopisu, který obden vyndávám ze schránky, je následující: Dopis dám našim tříletým dvojčatům. Obálku většinou popadne hbitější Daniel, a provázen Davidem, spustí, že jede, jede, poštovský panáček... Oba dva poštovského panáčka ještě párkrát přezpívají stereo a pak dopis jako předají. Na dopis z úterka by se ale písnička o poštovském panáčkově moc nehodila. Obálka bez razítka, bez známky, doručená tedy ne poštovským, ale nějakým tajemným panáčkem osobně, ještě k tomu za uzamčené dveře našeho domu, na obálce natištěné jen mé jméno a bydliště... V obálce text, snad pravý, od Jakuba Patočky, adresovaný zřejmě spolupracovníkům z Hnutí Duha. Jinak nic.

Velmi jsem se podivil. Patřím totiž k té páté koloně ve Straně zelených, která v zájmu Bezpečnostní informační služby, americké probushovské agentury US AID, dodnes aktivní Státní bezpečnosti, Českých energetických závodů, trockistických struktur, Ivana Breziny, či konkurenčních velkých stran již delší dobu rozvrací stranu zevnitř, jak občas píše někteří stoupenci Jakuba Patočky a Jana Beránka.

Nejenom na stránkách www.free.cz.

Moji agenti-chleboďárci se však tentokrát nepodepsali a nedali vědět, co s dopisem mám dělat a která centrála mi ho vlastně přeposílá. A kam si mám vlastně tentokrát jít pro výplatu?

Teď vážně: Textu dopisu odpovídá stylu myšlení a vyjadřování Jakuba Patočky. Domýšlím si, že mi ho možná dost složitě dopravila do schránky nějaká duhová duše, která nechce jít zpříma. To je chyba. Před džinem sektářství a fanatismu, který vyletěl z lahve při původně dobře zamýšleném pokusu o reformu staré Strany zelených v roce 2002, není důvod zalézat do skrytu.

Z jedné věci, vyplývající z textu, mám radost: Proti „neodemokratickým“ metodám svého bývalého šéfa se už staví mnozí jeho bývalí spolupracovníci z redakce ekologické Sedmé generace a také z Hnutí Duha. Stejně jako bývalí Patočkově kolegové z *Literárních novin*...

Ale jedné věci se obávám: Text na mě působí i tak, že někdejší reformátor zelených Patočka stojí již oběma nohama mimo tento reálný svět. A že do budoucna zde budou zelené proudy dva. Ten menšinový, ale autoritářský pod jeho vlivem by se mohl jmenovat Zelení z Marsu...

Pavel Pečínka, politolog, člen Strany zelených (ze Země), Brno.

Nyní text samotného dopisu. Prodávám, jak jsem koupil:

Jakub Patočka

7. července 2005, mezi Prahou a Plzní

Milí přátelé,

chtěl jsem přijet na jednání Rady Duhy k diskusi o Karasově duhové nadaci, bohužel jsem musel odcestovat do zahraničí, takže nemohu být na místě osobně.

Píšu, co bych řekl.

Předně chci vám všem poděkovat za přátelskou pomoc v době pro mě nejtěžší, ne s každým z vás jsem bohužel od té doby mohl mluvit osobně a povědět, jak mnoho pro mne projevená přízeň a podpora znamenaly. Jsou to věci pro mě kosmicky podstatnější než názorové různice, které se mezi námi objevily či ještě objevit mohou. Vše, co bylo zlého, jeví se mi nyní veskrze malicherné, svůj díl viny myslím dost přesně vidím, své chyby nechci opakovat a rád bych současný stav překonal. Doufám, že k hovoru o tom budeme mít záhy příležitost osobně.

Z toho důvodu jsem také stál o to, aby se Martin stal členem Rady Karasovy duhové nadace, Honza i já jsme v tom viděli krok správným směrem. V mém názoru mě ale velice zviklala poslední správní rada, na níž jsme hodlali Martina za třetího člena přijmout.

To se zatím nestalo a důvodem je neshoda v tom, zda má nadace být organizátorkou sbírky na záchranu *Literárních novin*. Martin na schůzce řekl, že ve správní radě hodlá hájit zájmy Rady Duhy a tlumočil názor, že „Duha nechce vstupovat do sporu o *Literárky* a nemá žádný zájem na tom, kdo je vydává.“ Vznikl i spor o to, jak volný či těsný je vztah Duhy k nadaci.

Rád bych Vás seznámil se svými názory na celou věc.

Karasova duhová nadace vznikla z prostředků, které jsem s Honzou vysoudili na ČEZ. a. s. a které jsme získali pro kampaň na referendum. Nebylo tehdy v rámci Duhy pochyb, že máme morální nárok rozhodnout o tom, na jaký veřejně prospěšný účel se tyto prostředky uplatní. Ve statutu nadace je dáno, že nové členy správní rady jmenuje sama správní rada nadace dvoutřetinovou většinou. Členové správní rady v ní nejsou za někoho, ale čistě za sebe.

Karasovou duhovou nadaci chceme využívat pro podporu obtížně financovatelných občanských nenásilných aktivit, které se konfrontují s průmyslově-politickým establishmentem. To *Literárky* splňují.

Do *Literárních novin* jsem odcházel pokračovat ve své práci v Duze, a ne dělat práci jinou. *Literárky* vždy braly Duhu i další podobné skupiny jako své spojence v úsilí o lepší poměry, je jako subjekty, jejichž existence či kvalita nám může být lhostejná.

Sbírka pro *Literárky* se zrodila jako nápad, jak solidární akcí noviny zachránit poté, co formální spor o ně skončil (výbor doplnili tři sympatizanti mé koncepce i mého vedení, ale

naším odpůrcům se podařilo odlákat jednoho sponzora, který slíbil příspěvek milion korun. Hrozil bezprostředně krach a jelikož nebyl nikdo, kdo by nám dal prostředky vcelku, vymyslel Fedor Gál sbírku: najděme dvacet přispěvatelů, lidí i sdružení, kteří dají padesát tisíc. To se v podstatě podařilo, chybí jen poslední podíly. Myslím, že by Duze slušelo, kdyby byla jedním z nich. Prosím uvažte to.

S celou věcí souvisí několik dalších, dílem osobních, proseb.

Doneslo se mi, že z prostředí Duhy se šíří zlá pomluva, podle níž jsem měl v Duze zpronevřit prostředky. Zvažuju, že na nešťastníka, který ji vyslovil veřejně, podám trestní oznámení. Je mi jasné, že jediná věc, která může takovou hloupost zakládat, je bezúročná půjčka, kterou jsem od Duhy měl. Jednalo se právě o půl milionu pro Karasovu duhovou nadaci. Půjčka byla odměna za práci, kterou jsme tehdy pro Duhu dělal a za niž bych obdržel jinak částku několikanásobně vyšší, než kolik činil i tehdejší úrok. Na tom jsem byl s Honzou Beránkem domluvený, bylo to v jeho kompetenci rozhodnout a bylo to právně i morálně čisté. Chtěl bych, abyste to věděli a aby to věděli také všichni kolem vás.

Dále vás chci požádat, aby se Duha přestala vkládat do dějů ve Straně zelených.

Způsob, jímž se Martin i někteří další angažují ve prospěch křídla Martina Bursíka, tj. křídla, jehož podstatnou část tvoří korupční a klientelistické struktury a které v mocenském boji používá těch nejspinavějších metod, není přijatelný, což jsem schopen prokázat.

Také prosím, abyste jako vydavatel zaručili, že Sedmá generace, kterou jsem založil a osm let redigoval, se už nikdy nestane součástí osobních likvidačních kampaní proti mně, jako to bylo vloni v některých článcích Dušana Lužného.

Dnes vím, že jsem postupoval mylně ve sporu, který jsme měli před časem v Duze. To neznamená, že se mýlím v každém sporu, v němž se ocitnu. Bylo by úplným popřením ideálů Duhy, kdyby měla svými představiteli podporovat korupční a klientelistické politické struktury a kdyby měla vyslovovat lhostejnost k úrovni médií u nás.

Přátelsky vás zdravím a těším se na setkání.

Jakub

Přejato z: <http://www.blisty.cz/art/24113.html>

Reflex, 02/2007

Kateřina N., škůdce lesní

Tomáš Feřtek

Historka o Katce a tetřevovi je typickým mediálním blábolem, který skoro ani nemá cenu komentovat. Mnohem zajímavější je, co se za ním skrývá a jak na něj zareagovaly úřady. Situace na Šumavě je opravdu neradostná, ale vážně za to nemůže šustění lyží Kateřiny Neumannové. Mnohem spíš leží vina na správě Šumavského národního parku a ministerstvu životního prostředí.

Skoro to vypadalo, že si účinkující spletli datum. Jaromír Bláha z Hnutí Duha, rozhořčený nad utrpením tetřeva v klidové zóně, ředitel parku Alois Pavlíčko, omlouvající se v televizi národu, že už to víckrát neudělá. Jako silvestrovský skeč by to bylo dobré. Avšak věcně je to nesmysl. Po té asfaltce za hájovnou na Březníku, kde s ústním povolením ředitele trénovali mladí lyžaři a jeden den i Kateřina Neumannová, běžně jezdí nákladáky a terénní auta parku, ostatně pořezané kmeny u cesty bylo vidět přímo v televizním záběru Novy.

Podle informací mluvčího Šumavského národního parku Radovana Holuba je v téhle oblasti jen od loňského května registrováno 1700 povolených vstupů pracovníků parku, to je asi tak sedm denně. Tetřev je jistě bystré zvířátko, ale předpokládám, že jen těžko rozlišuje ochránářská a lyžařská auta.

JISTĚ, PANE MINISTŘE

Nicméně ministerstvo životního prostředí usoudilo, že humoru ještě není dost, vyšetřovalo a zkoumalo a minulý pátek vydalo tiskovou zprávu, která stojí za ocitování.

Podle ní totiž paní Neumannová nic neporušila, protože jela po značené cestě, která vlastně není součástí zakázané zóny, a neuhnula z ní (tím už

Foto: Kateřina Neumannová a ředitel Alois Pavlíčko - příště už na sněhu!

by totiž zákon porušila). Zpráva také konstatuje, že na začátku této cesty je sice piktogram zobrazující přeškrtnutého lyžaře, ale ten pouze informuje o tom, že nejde o lyžařskou trasu. „Nelze ale jednoznačně konstatovat, že to znamená omezení vstupu pro lyžaře,“ píše se ve zprávě.

Silvestr na ministerstvu musel být opravdu bujný nebo zde má někdo v mimořádné oblibě televizní seriál Jistě, pane ministře. Kdybychom to totiž měli brát vážně, pak můžeme od téhle chvíle chodit a jezdit po Šumavě kdykoli a kdekoli, protože značené cesty v zakázané zóně vlastně nejsou v zakázané zóně a vlídná správa parku nás sem tam pouze upozorní, že tohle není cyklostezka, což ale samozřejmě neznamená, že tudy nemůžeme jet na kole.

CO JE ZA OPONOU

Když však odhrneme humornou oponu, naskytne se nám neveselý pohled. Pokud někdo chce odvolat ředitele Pavlíčka, měl by uvádět reálné důvody. A ty nesporně existují.

Jako manažer se neosvědčil, park ani po třech letech od jeho nástupu nemá nový plán péče, takže se pořád kácí podle toho starého. To je také důvod, proč dodnes jezdí kamióny pro dřevo tam, kde se počítá s přísně chráněnými zónami. Velmi často tak na místech, která chceme v budoucnosti nechat bez jakéhokoli lidského zásahu, zbyla jen vykácená holina.

Ředitel parku je snadný cíl, ale za některé věci nemůže. Například zónaci, která by scelila nesmyslných 138 kousků prvních zón v nějaký alespoň trochu funkční celek, pozastavil v dubnu loňského roku ministr Ambrozek v rámci předvolebních námluv se šumavskými obcemi. A nový ministr Kalaš sice Šumavu navštívil, ale nikdy veřejnosti ani nenaznačil, kam by se podle něj měl park ubírat. I kvůli tomu je dnes většina orgánů parku (nejen správa, ale i rada složená ze zástupců obcí a odborníků) prakticky nefunkční a v zákulisí bojují aktivisté a lobbisté všech myslitelných zájmových skupin. Soustředěnou práci politiků se funkce ředitele Šumavského národního parku stala lákavá leda tak pro kamikaze. Kdyby přitroublá historka o tetřevovi vedla k otevření veřejné debaty o tom, kdo a jak by měl park spravovat, nic proti ní. Ale zcela vážně se pohoršovat nad několika běžkaři bez řádného povolení je v dnešním šumavském chaosu opravdu nedůstojné.

Zdroj: <http://www.reflex.cz/Clanek26050.html>